

CDA-prominenten zwegen wel erg lang

Harrie Verbon, 01-09-2010 16:05

Het CDA was altijd een partij met twee gezichten: een gezicht dat gerechtigheid wil uitstralen en een gezicht vol van berekening

Dat laatste gezicht was vaak nodig om te kunnen blijven regeren. Geen enkele CDA-prominent die daar ooit bezwaar tegen had. Maar toen het CDA in een rechtse coalitie dreigde terecht te komen met gedoogsteun van de PVV, begonnen CDA-prominenten zich te roeren.

Brief

Onder leiding van voormalig CDA-minister Cees Veerman schreef een aantal van hen in een brief dat 'om de gevolgen van de economische crisis op te vangen en de overheidsfinanciën weer op orde te brengen, van alle Nederlanders een offer gevraagd moet worden gevraagd. Er is een breed draagvlak in politiek en samenleving nodig om deze moeilijke keuzes aan de burgers uit te leggen.'

Hadden ze dat niet kunnen bedenken toen het verkiezingsprogramma van het CDA ter sprake kwam in de partij? In dat programma werden de kosten van de kredietcrisis verhaald op mensen met een uitkering.

Rijke ouderen en rijke huizenbezitters bleven daarentegen voor ingrepen gespaard. Er zou geen verhoging van de belasting voor rijken komen en de hypotheekrenteaftrek bleef gehandhaafd. Het programma was, met andere woorden, rechts van kleur en zat heel dicht tegen het VVD-programma aan. Kortom: geen breed draagvlak te bekennen in het CDA-programma.

Vrijwel nul

De kans dat het CDA in een coalitie met de PvdA terecht zou kunnen komen, was vrijwel nul.

Dus de PVV was nodig om een rechtse coalitie mogelijk te maken

Ten eerste door de verschillen in de programma's en ten tweede doordat de relatie met de PvdA zo verstoord was dat zoete broodjes met de PvdA niet meer gebakken konden worden. Zeker toen Maxime Verhagen als fractievoorzitter en dus onderhandelaar werd gekozen door de nieuwe fractie, verdween regeringssamenwerking met de PvdA verder uit het zicht. Verhagen had ooit nog eens de leus 'met Bos ben je de klos' verzonnen en hij had in het CDA-PvdA-CU

kabinet het conflict met de PvdA over Afghanistan op scherp gezet.

Het was weliswaar vrijwel onmogelijk om de verkiezingsuitslag van afgelopen juni enigszins juist te voorspellen, maar dat een CDA-VVD coalitie geen meerderheid zou hebben, lag vast. Voor een rechtse meerderheid zou dus minstens een derde partij nodig zijn. Daarvoor kwamen alleen D66 of de PVV in aanmerking. Weliswaar heeft de PVV een links sociaal-economisch programma, maar dat is eerder tactisch dan strategisch. Dat D66, met rechtse punten zoals het vrijwel afschaffen van de werkloosheidsverzekering, voldoende groot zou worden om een rechtse meerderheid mogelijk te maken, was heel onwaarschijnlijk.

Dus de PVV was nodig om een rechtse coalitie mogelijk te maken. Dit politieke optelsommetje hebben de verontruste en door de politieke wol geverfde prominente CDA'ers kennelijk niet weten te maken. De tranen van de CDA-prominenten lijken erg veel op krokodillentranen.

De auteur is hoogleraar Openbare Financiën in Tilburg